

System er anvendt. Jeg vil blot antyde Vovæsenet og den officielle Statistikk, men det borer sig lidt efter lidt ind ogsaa paa andre Steder. Det ærede Medlem for Præstø Amts 3die Valgkreds (Veth), som iøvrigt er en stærk Modstander af det metriske System, ansøgte dog, at han ogsaa erkjendte, at man havde Erfaring for, at det metriske System var ved at faae Indpas lige ned til Strædbærhyser; men det er kommet længere ned endnu, thi det er ikke saa mange Dage siden, at jeg saae et Hestemaal angivet i Centimeter. Dette er vistnok et Symptom paa, at det lidt efter lidt vil vinde Omraade blandt os, og dette vil da bevirke, at vi her faae et Dobbeltssystem, hvilket er vildeledende og i mange Henseender uheldigt. Men dette er endda ikke det eneste System, som vinder Indgang ved Siden af vort gamle System; der er ogsaa andre Systemer, som have faaet Indgang, og som gjøre Sagen uklær; de Herrer maa saaledes være bekendte med, at hollandsk Vægt bruges meget her tillands. Men under disse Omstændigheder tror jeg, at det vil være rigtigst at følge den almindelige Stemning i Europa, den nemlig at antage et fælles, simpelt og let praktisk Maal- og Vægt-system. Man har anført adskillige Grunde imod dets Indførelse; men Indvendingerne have dog for en stor Del kun bestaaet deri, at man har udtalt sin stærke Overbevisning om de ualmindelig store Vanstæreligheder, som vilde være forbundne med Indførelsen af den nye Tilstand. Man har ikke troet, at Befolkningen endog i en længere Tid vilde kunne gjøre sig fortrolig med Anvendelsen af det nye Maal og den nye Vægt, og man har tillige ment, at de fremmede Benævnelser vanskelig vilde vinde Indgang hos Folket, idet de hverken vilde være let forstaaelige eller let udtalelige, saa at ogsaa dette vilde være en Hindring for Lovens Gjennemførelse. Det er jo umuligt Andet, end at Overgangen til et nyt System maa være forbunden med Vanstæreligheder, og at der skal Overvindelse og ærlig Villie til at sætte sig ind i nye Forhold; men vi have jo Erfaring for, at dette System er blevet fuldstændig indført i andre Lande, og det i forholdsvis kort Tid. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein) sagde vel, at Systemet endnu ikke var indført i Frankrig, saavidt han vidste. Jeg har ikke nogen Erfaring fra Frankrig, der bekræfter det ærede Medlems Formening i saa Henseende; men naar han sagde, at det heller ikke var indført i Nordtyskland, saa skal jeg dertil bemærke, at jeg har en Beretning fra Nordtyskland gjennem den tydske Møntmester, som gaar i den stift modfatte Retning, idet han angiver, at siden 1872, da Loven desangaaende traadte i Kraft i Preussen, er Systemet indført der, og det endog i en saadan Fuldstændighed, at Befolkningen vrager at benytte de nationale Benævnelser, som man har tillet op ved Siden af de fremmede. Det er nu

ikke forekommet mig tvivlsomt, at hvad andre Nationer kunne præstere i saa Henseende, maa den danske Nation ogsaa kunne præstere. Kunne Indfærerne tilegne sig og sætte sig ind i det metriske System i 3 Aar, saa ser jeg ikke nogen Grund til at frygte for, at det danske Folk ikke skulde kunne gjøre det i 6 Aar og efter en længere Forberedelse. Det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) gif endog saa vidt, at han ansaa det, at antage de nye Benævnelser, for en ren Ulykke for Modersmaalet. Jeg kan slet ikke forstaa dette. Det er mig ufatteligt, at den Omstændighed, at man indfører et nyt System og adopterer de Benævnelser, som skulde være fælles for den civiliserede Verden, for derved at gjøre Systemet brugeligt fuldt ud, skulde kunne være ødelæggende for Modersmaalet. Jeg maa gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at ikke alle de Benævnelser, vi nu have — det er ikke alt Gammelt, der er godt — ere danske. Det er saaledes tvivlsomt, om „Pund“ er et dansk Ord, men „Kvarter“ og „Kvintin“ ere ikke danske Ord, og der er vistnok endnu flere. — Ved Siden af disse Indvendinger mod det nye System har man meget stærkt fremhævet det gamle Systems Fortræffelighed. Jeg tror, at der er ansørt saa talende Beviser for, at det ikke er saa fortræffeligt, som man kunde ønske, og for, at der er meget vildeledende deri, at jeg kan spare mig at komme tilbage derpaa; men jeg vil dog gjøre endnu en Bemærkning ved Siden deraf, skjøndt den maa ske har noget mindre Vægt end, hvad der allerede er ansørt, og det er den, at der i den praktiske Gjennemførelse af Systemet hos os er vist overmaade lidt Konsekvents og Overensstemmelse i Fremgangsmaaden. Man anvender, uden at man kan se nogen Grund dertil eller nogen Konsekvents i Valget, vore forskellige Maal paa en høist vilkaarlig Maade. Naar man taler om Mennesker, bruger man Tommer; taler man om Heste eller Kreaturer, bruger man Kvarter; taler man om Tømmer eller om Laarne, saa bruger man Fod; taler man om Klæde, bruger man Alen, og taler man om Jordmaal, saa bruger man meget hyppig i det praktiske Liv Favne (Th. Nielsen: Det gjør jo ikke Noget!). Nei, det gjør ikke Noget, naar man kjender Systemet og er inde i det, men Enhver vil dog indrømme, at det ikke er stillet til at orientere i Forstaaelsen eller Betydningen af de forskellige Maal, at man, uden nogen Regel for Anvendelsen, anvender et mindre Maal paa en større Gjenstand og et større Maal paa en mindre Gjenstand; der er i alt Fald ingen Konsekvents deri. Det ærede Medlem for Præstø Amts 3die Valgkreds roste vort nuværende System for dets gode Benævnelser. Han nævnte Haandbred, Strid, Alen og Favne og sagde, at man strax ved deres Ordlyd fandt, at de betegnede, hvad de skulde betyde. Jeg maa nu gjøre opmærksom paa, at jeg ikke kjender noget